

Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili
Onorevoli Imhallef Albert J. Magri B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 8 ta' April 2002

Citazzjoni numru 663/95 AJM

Kawza numru 7

Paul Degiorgio

Vs

Vincent Muscat

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni presentata fid-19 ta' Mejju 1995 li permezz taghha l-attur wara li ppremetta illi hu kien jahdem bejn id-9 ta' Jannar 1994 u l-24 ta' Mejju 1994 bhala 'chef' mal-konvenut fl-Alstadt Taverne, 12, Ball Street, Paceville, San Giljan; illi l-attur ghandu jircevi minghand il-konvenut s-somma ta' hames mija tmienja u tmenin lira sitta u erbghin centezimu (LM588.46) kwantu ghal LM149.94 l-ekwivalent ta' sebgha granet leave; kwantu ghal LM72 bonus; kwantu ghal LM33.32 paga ta' jumejn granet tax-xoghol li l-attur hadem u ma thallasx taghhom u kwantu ghal LM333.20 l-ekwivalent ghal ghaoxin Hadd li l-attur hadem u ma thallasx taghhom bir-rata doppja skond kif titlob il-ligi; illi l-konvenut gie interpellat biex jhallas din is-somma izda inutilment; talab li din il-Qorti:-

1. tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur s-somma ta' LM588.46 kif hawn fuq spjegat.

Bl-imghaxijiet legali u l-ispejjes komprizi dawk tal-ittra bonarja tat-22 ta' Awissu 1994 u tal-ittra ufficjali tat-3 ta' Ottubru 1994 u tal-mandat ta' qbid numru 368/95 kontra l-konvenut li hu ngunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni w l-lista tax-xiehda tal-attur.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut presentata fit-30 ta' Novembru 1995 li permezz taghha eccepixxa illi hu qatt ma kien jimpjega lill-attur u ghalhekk m'ghandhux jaghtih is-somma pretiza.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xiehda tal-konvenut.

Rat is-sentenza taghha tas-7 ta' Mejju 1997 li permezz taghha din il-Qorti cahdet l-eccezzjoni tal-konvenut billi ddikjarat li huwa kien il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri.

Rat is-sentenza tal-Onorabbli Qorti ta' l-Appell tal-25 ta' Gunju 1999 li kkonfermat in toto s-sentenza fuq imsemmija u ghalhekk cahdet l-appell tal-konvenut u rrizervat l-kwistjoni ta' l-ispejjes ghal gudizzju finali.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenut ppresentata fl-1 ta' Frar 2001 li permezz taghha eccepixxa illi parti mill-paga allegatament dovuta lill-attur hija perenta (sic) a tenur ta' l-artikolu 2147(c) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta u dan stante li c-citazzjoni giet intavolata aktar minn sena wara li kienet allegatament dovuta din l-istess paga.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti u tas-sottomissjonijiet tad-difensuri tal-kontendenti.

Rat il-verbal ta' l-udjenza tat-23 ta' Jannar 2002 meta l-kawza giet imhollija ghas-sentenza ghas-seduta tal-llum.

Ittrattat il-kawza.

Ikkunsidrat:-

Illum l-kwistjoni sollevata bl-eccezzjoni originali tal-konvenut ma ghandhiex aktar relevanza billi bis-sentenza fuq imsemmija, kif konfermata fl-appell, gie stabbilit li l-konvenut kien il-persuna li ingagga lill-attur u li konsegwentement huwa l-konvenut li ghandu jaghmel fronti ghat-talbiet attrici kemm-il darba dawn jigu pruvati.

Dan stabbilit issa irid jigi determinat x'inhu l-ammont dovut lill-attur u jekk l-ammont hekk dovut jew parti minnu huwiex milqut bil-preskrizzjoni eccepita.

Fin-nota tal-osservazzjonijiet tieghu l-konvenut isostni li ghalkemm l-attur sew fic-citazzjoni kif ukoll fix-xhieda tieghu jghid li huwa gie ngaggat fid-9 ta' Jannar 1994, id-dokumenti ufficjali li intbaghtu lill-Employment Training Centre u anke mir-records tal-istess centru jirrizulta li l-attur gie ingaggat mal-konvenut fl-1 ta' Frar tas-sena 1994 u li l-impieg tieghu intemm fit-23 ta' Mejju 1994. Din is-sottomissjoni ghandha relevanza inkwantu l-attur qed jitlob, fost affarijiet ohrajn, somma ekwivalenti ghal LM333.20 rappresentanti salarju addizzjonali dobut lilu ghal ghoxrin Hadd li huwa hadem mal-konvenut u ma thallas

bir-rata doppja, u cioe bir-rata addizzjonali ta' LM16.66 ghal kull nhar ta' Hadd.

Huwa minnu li mid-dokumenti ufficjali tal-ETC jirrizulta li l-attur gie ingaggat fl-1 ta' Frar 1994 u l-impieg tieghu gie terminat fit-23 ta' Mejju tal-istess sena. Dan id-dokument, li jinsab a fol 48 tal-process, huwa resokont tal-karriera tal-attur bhala impjegat f'diversi karigi u ma diversi "employers". Dan id-dokument izda jsir billi tigi mdahhla fil-"computer" l-informazzjoni li jibghat l-"Employer" fuq il-formula maghrufa bhala "Dikjarazzjoni ta' bidu/tmien ta' impieg" liema dokument jrid jintbaghad mill-principal a termini tal-klawsoli 3 u 8 tal-Avviz Legali numru 110 ta' l-1993 mahrug taht l-Att Dwar is-Servizzi ta' Impieg u Tahrig. Issa jirrizulta li dawn id-dokumenti u cioe l-avvizi ta' bidu u tmien tal-impieg ta' l-attur waslu ghand l-ETC rispettivament fit-8 ta' Lulju 1994 u fis-7 ta' Lulju 1994 u cioe hafna zmien wara li l-istess attur kien ittermina l-impieg tieghu mal-konvenut. Inoltre jidher li dawn id-dokumenti li jinsabu a fol 49 u 50, imtlew mix-xhud Carmelo Cassar, Principal Officer fid-dipartiment tal-Labour, waqt li kien qed jaghmel inspection fl-istabiliment tal-konvenut. Jidher li d-data ta' din l-inspection tikkoincida mal-perjodu meta sar rapport mill-attur lid-dipartiment tal-Labour dwar l-ilment li kellu kontra l-konvenut u ghalhekk kien xieraq li l-konvenut jirregolarizza l-posizzjoni tieghu billi, sad-data li imtlew il-formuli imsemmija, l-impieg ta' l-attur kien ghadu ma giex registrat. Ghalhekk jidher li d-data tal-bidu tal-impieg tal-attur iddahlet izjed bhala formalita' u fi kwalunkwe kaz d-dokumenti imsemmija lanqas ma jirrizulta li huma iffirmati mill-attur ghalkemm 'in calce' tad-dokumenti imsemmija hemm provdut ghall-firma tieghu.

Minn dan kollu din il-Qorti thoss li d-dokument JB2 a fol 49 tal-process u cioe d-dikjarazzjoni ta' Bidu ta' Impieg ta' l-attur kif ukoll r-record li jinsab fl-ETC, huma sospetti u ma jirriflettux l-verita. Ghalhekk din il-Qorti sejra taccetta bhala data tal-bidu ta' impieg tal-attur id-9 ta' Jannar 1994 kif xhedu l-attur u missieru.

Illi ghal dak li huwa ammont pretiz mill-attur dan jirrizulta konfermat mill-istess attur sew fid-dikjarazzjoni guramentata annessa mac-citazzjoni kif ukoll fl-udjenza tal-24 ta' Novembru 2000. Mentri l-konvenut ma jikkontestax l-pretensjoni attrici hlief ghat-talba ghal hlas ta' zewg granet tax-xoghol imsemmija fic-citazzjoni billi l-konvenut jghid li dawn mhux dovuti minhabba l-agir abbuziv tal-attur. Fl-istess hin l-konvenut qed jilqa' t-talba attrici billi jsostni li din, inparti hija preskritta. Din l-istess eccezzjoni fiha nfisha tammonta ghall-ammissjoni tad-debitu billi ma tistax teccepixxi l-preskrizzjoni tat-talba kemm il-darba l-obbligazzjoni ma tkunx tezisti.

Issa l-konvenut qed jibbaza l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni fuq l-artikolu 2147(c) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi li l-azzjonijiet tas-sefturi jew persuni ohra mhallsin bix-xahar, ta' l-artigjani jew il-haddiem bil-gurnata, ghal hlas tal-granet tal-paga, tas-salarji, jew tal-fornituri li jkollha jiehd u jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' sena. In sostenn ta' din l-eccezzjoni l-konvenut jaghmel referenza ghal fatt li c-citazzjoni odjerna giet intavolata fid-19 ta' Mejju 1995 u cioe wara li kien ddekorra l-perjodu preskrittiv fuq l-ammonti reklamati mill-attur ghal-perjodu bejn id-9 ta' Jannar u t-18 ta' Mejju 1994. Inoltre l-konvenut isostni li l-mandat ta' qbid mahrug mill-attur kontra l-konvenut fit-23 ta' Frar 1995 xorta wahda ma jistax jigi kunsidrat bhala interruttiv

tal-preskrizzjoni billi dan ma giex notifikat fi zmien xahar kif preskritt fl-artikolu 2130 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Dan huwa kollu minnu u l-konvenut kien jkollu ragun kieku l-artikolu ta' preskrizzjoni citat kien applikabbli ghal kaz. Dan pero' mhux minnu. Infatti l-artikolu 2147(c) fuq imsemmi jitkellem dwar persuni mhallsin bix-xahar, jew persuni ingaggati bil-gurnata ghall-hlas tal-granet tal-pagi. Fil-kaz in ezami izda jirrizulta li l-attur kien ingaggat u jithallas bil-gimgha u mhux bix-xahar u lanqas bil-gurnata. Ghalhekk il-preskrizzjoni sollevata mhux applikabbli ghal kaz in ezami.

Ghar-ragunijiet fuq moghtija din il-Qorti filwaqt li tichad l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni sollevata mill-konvenut billi mhux applikabbli ghal kaz, tikkundanna lill-konvenut sabiex jhallas lill-attur is-somma ta' hames mija tmienja u tmenin lira maltin sitta u erbghin centezimu LM588.46) bl-imghax legali mid-data tan-notifika tac-citazzjoni u bl-ispejjes kollha tal-kawza inkluzi dawk tas-sentenza tas-7 ta' Mejju 1997 ta' din il-Qorti u dawk tal-proceduri ta' l-appell determinat bis-sentenza tal-25 ta' Gunju 1999 kontra l-konvenut.

Onor Imhallef Albert J. Magri